

Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku

Wydział Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej, Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu

Rok akademicki 2021/22

SYLABUS PRZEDMIOTU

WPROWADZENIE DO TEOLOGII

Kierunek (właściwe podkreślić):

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Jazz i muzyka estradowa

Studia (właściwe podkreślić):

licencjackie, magisterskie

Imię i nazwisko prowadzącego: ks. dr hab. Jacek Bramorski, prof. AM

Założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu:

Teologia (od gr. *Théos* – Bóg; *logos* – słowo, mowa, nauka) w sensie dosłownym i najbardziej ogólnym jest „nauką o Bogu” lub „mową o Bogu”. Jako wiedza oraz pewien system doktrynalny ma również wymiar mądrościowy, odnosząc się do relacji między Bogiem, człowiekiem a światem oraz badając znaczenie wiary dla ludzkiej egzystencji i kultury. Zgodnie z klasyczną definicją św. Anzelma z Canterbury jej treścią jest „wiera szukająca zrozumienia” (*fides quaerens intellectum*). Stanowi ona zatem podjęcie przez człowieka wysiłku intelektualnego zmierzającego do poznania sensu Słowa Bożego za pomocą metod naukowych i refleksyjnego rozwijania osiągniętych w ten sposób rezultatów. Teologia znajduje swój punkt wyjścia w Piśmie Świętym, które interpretuje w duchu Kościoła, poszukując rozwiązania ludzkich problemów w świetle Objawienia Bożego we współczesnym kontekście społeczno-kulturowym. Odnosi się także do szeroko rozumianej dziedziny kultury i twórczości artystycznej. Teologia pełni bowiem ważną rolę w dialogu wiary i kultury, pozwalając zrozumieć wzajemne relacje pomiędzy duchowością chrześcijańską a sztuką (zwłaszcza sztuką sakralną). Może ona pomóc w przezwyciężeniu ideowo-duchowego kryzysu współczesnej kultury, ukazując podstawy godności osoby ludzkiej, a także podejmując w świetle Słowa Bożego analizę wartości poznawczych, etycznych, estetycznych oraz religijnych. W tej perspektywie niezbędne staje się wprowadzenie studentów Akademii Muzycznej (specjalność: Muzyka Kościelna) w podstawowe zagadnienia teologiczne, aby mogli lepiej zrozumieć chrześcijańskie inspiracje obecne w sztuce muzycznej na przestrzeni wieków oraz współcześnie. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z fenomenem religii, a także ukazanie źródeł wiary chrześcijańskiej i jej podstawowych prawd, zasad etycznych, zarysu historii Kościoła oraz znaczenia Soboru Watykańskiego II i współczesnych prądów teologicznych. Wykład powinien zaowocować nabyciem przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie podstawowych zagadnień teologicznych, pozwalając im aplikować poznane treści w artystyczno-liturgicznej praktyce muzyki kościelnej.

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Przedmiot ma charakter podstawowy i wprowadzający w zagadnienie. Dlatego nie ma potrzeby określania wymogów wstępnych.

Zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu:

Filozofia, formacja chrześcijańska

Bibliografia podstawowa:

- Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego, Kielce 2005. – Bramorski J., Muzyka sakralna w perspektywie dialogu wiary i kultury, w: tenże (red.), Tożsamość muzyki sakralnej w dialogu z kulturą współczesną, Gdańsk 2017, s. 11-28 – Bramorski J., Pieśń nowa człowieka nowego, Gdańsk 2012 - Kijas J., Wprowadzenie do myślenia teologicznego, Kraków 2005. - Morales J., Wprowadzenie do teologii, Kraków 2006. - Napiórkowski S., Jak uprawiać teologię?, Wrocław 1996. - Szymik J., O teologii dzisiaj, Pelplin 2006.

Bibliografia uzupełniająca:

- Banaszak M., Historia Kościoła Katolickiego, t. 1-4, Warszawa 1986-1992. - Fröhlich R., Historia Kościoła w datach, Kielce 2006. - O'Donnell J., Wprowadzenie do teologii dogmatycznej, Kraków 1997. - Pawłowicz Z., Objawienie. Religie. Dialog. Wolność, Pelplin 2006. - Salij J., Dekalog, Poznań 1989. - Salij J., Dylematy naszych czasów, Poznań 1994. - Szostek A., Pogadanki z etyki, Częstochowa 1998. - Szymik J., Teologia – rozmowa o Bogu i człowieku, Lublin 2008.

Efekty kształcenia – wiedza:

Student posiada orientację w zakresie problematyki związanej z podstawowymi elementami nauk teologicznych jako źródłem inspiracji w muzyce instrumentalnej i wokalne różnych epok. Student rozpoznaje obecność pojęć teologicznych w wybranych dziełach muzyki sakralnej. Student wyjaśnia teologiczne podstawy retoryki muzycznej epoki baroku. Student charakteryzuje teologiczne inspiracje chóralu gregoriańskiego.

Efekty kształcenia – umiejętności:

Student rozpoznaje teologiczne założenia muzyki sakralnej.
Student analizuje dzieła muzyczne w aspekcie ich związków z teologią.
Student porównuje dzieła muzyczne różnych epok w zakresie obecnych w nich inspiracji teologicznych.
Student rozpoznaje motywy teologicznych podstaw muzyki kościelnej.
Student weryfikuje style i formy muzyczne różnych epok w odniesieniu do podstawowych prawd teologicznych.
Student rozpoznaje historyczno-kulturowe uwarunkowania muzyki kościelnej.

Efekty kształcenia - kompetencje społeczne:

Student zachowuje otwartość na teologiczne aspekty twórczości muzycznej.
Student jest wrażliwy na duchowy wymiar kulturowego dziedzictwa Europy.
Student wykazuje kreatywność w zakresie rozpoznawania teologicznego znaczenia muzyki różnych epok.

Semestr: 1 wymiar godzin 30 ilość pkt. ECTS 2

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- 1) Określenie teologii jako nauki - Zakres - Metoda 2) Podstawowe dyscypliny teologiczne 3) Fenomen religii - Określenie religii - Geneza religii - Historia religii 4) Źródła wiary - Objawienie Boże 5) Wiara jako odpowiedź człowieka na Objawienie 6) Pismo Święte – zasady interpretacji 7) Tradycja 8) Podstawowe prawdy wiary 9) Bóg Jeden w Trójcy Osób 10) Bóg jako Stwórca świata 11) Bóg jako Stwórca człowieka 12) Chrystologia 13) Eklezjologia 14) Eschatologia

Metody dydaktyczne:

Wykład wzbogacony elementami konwersatorium.

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

Aktywna obecność na zajęciach oraz kolokwium.

Semestr: 2 wymiar godzin 30 ilość pkt. ECTS 2

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- 1) Podstawy etosu chrześcijańskiego - Koncepcja człowieka i jego działania 2) Normatywny wymiar życia ludzkiego 3) Fundamentalne zasady życia osobistego i społecznego 6) Zarys historii Kościoła w aspekcie kulturotwórczym 7) Starożytność 8) Średniowiecze 9) Czasy nowożytne 10) Czasy najnowsze 11) Znaczenie Soboru Watykańskiego II dla odnowy myśli teologicznej 12) Kościół dialogu - Dialog ze światem współczesnym - Dialog ekumeniczny - Dialog chrześcijaństwa z innymi religiami 13) Teologia kultury - Teologia muzyki.

Metody dydaktyczne:

Wykład wzbogacony elementami konwersatorium.

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

Aktywna obecność na zajęciach oraz kolokwium.